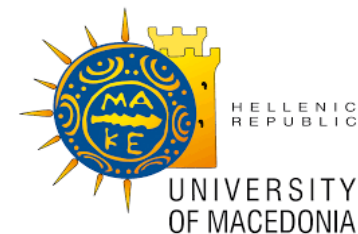

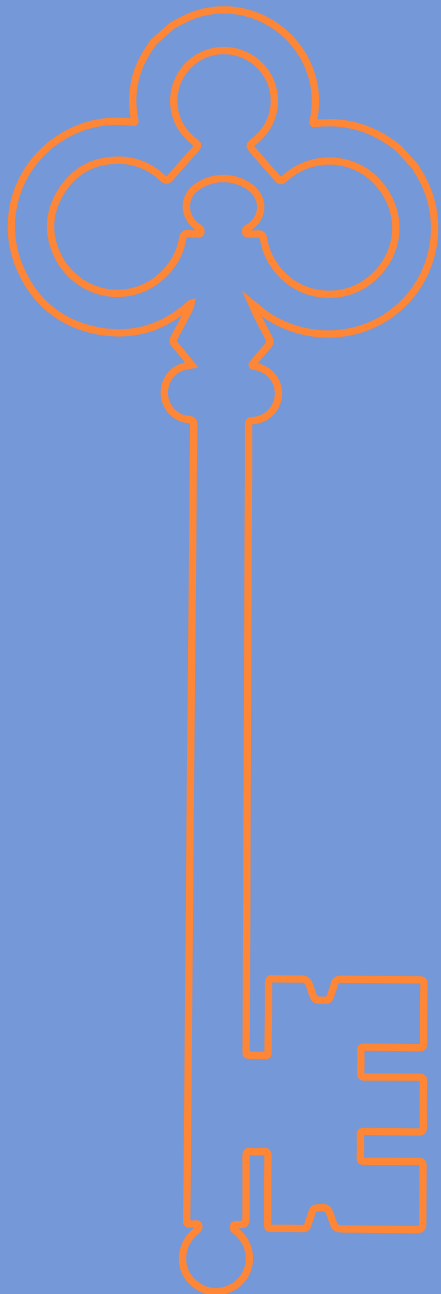
3.6 Лидерство – развитие на лидер – използване на наставници/ментори

Повишаване на социално предприемаческия дух чрез създаване на иновативни структури за подкрепа в трансграничния регион “Социални сили”

4.9.2: Проектиране и разработване на материала за обучение

Съдържание

- ☐ Дефиниция на лидерство
- ☐ Практики за влиянието на лидерството
- ☐ Разлики между лидер и мениджър
- ☐ Развитие на успешни лидери
- ☐ Параметри, които влияят върху ефективността на лидера
- ☐ Лидерите родени ли са или създадени?
- ☐ Ролята на наставника

Дефиниция на лидерство

Лидерството е способността да се влияе върху група хора за да се реализира визия за набор от цели.

(Robbins & Judge, 2011).

Лидерството е процесът на въздействие, който определя целите на екип или организация, създава стимули за реализиране на проект и допринася за поддържането на екипа и неговата култура.

(Yukl, 2002)

Лидерството е процесът на въздействие върху дейността на една организирана група с цел постигане на нейните цели.

(Huczynski and Buchanan, 2007)

Практики за влиянието на лидерството

- ✓ Рационализирано убеждаване
- ✓ Актуализирана информация
- ✓ Вдъхновени обаждания
- ✓ Консултации
- ✓ Сътрудничество
- ✓ Отвличане на вниманието
- ✓ Лични повиквания
- ✓ Тактики на обmena
- ✓ Тактики на съюзи
- ✓ Тактики на легализация на властта
- ✓ Натиск

Разлики между лидер и мениджър

Лидер

- Акценти
- Използва лична сила
- Показва визия, вдъхновява, убеждава
- Получава доверие
- Набляга на хората
- Осигурява нови възможности
- Прави промени
- Проучва реалността
- Дългосрочна перспектива

Мениджър

- Назначава се
- Използва законова власт
- Предоставя инструкции – дава нареждания
- Наблюдава
- Набляга на процесите и системите
- Движи се по предварително определена рамка
- Приема реалността
- Краткосрочна перспектива
- Приема и управлява статуквото

Развитие на успешни лидери

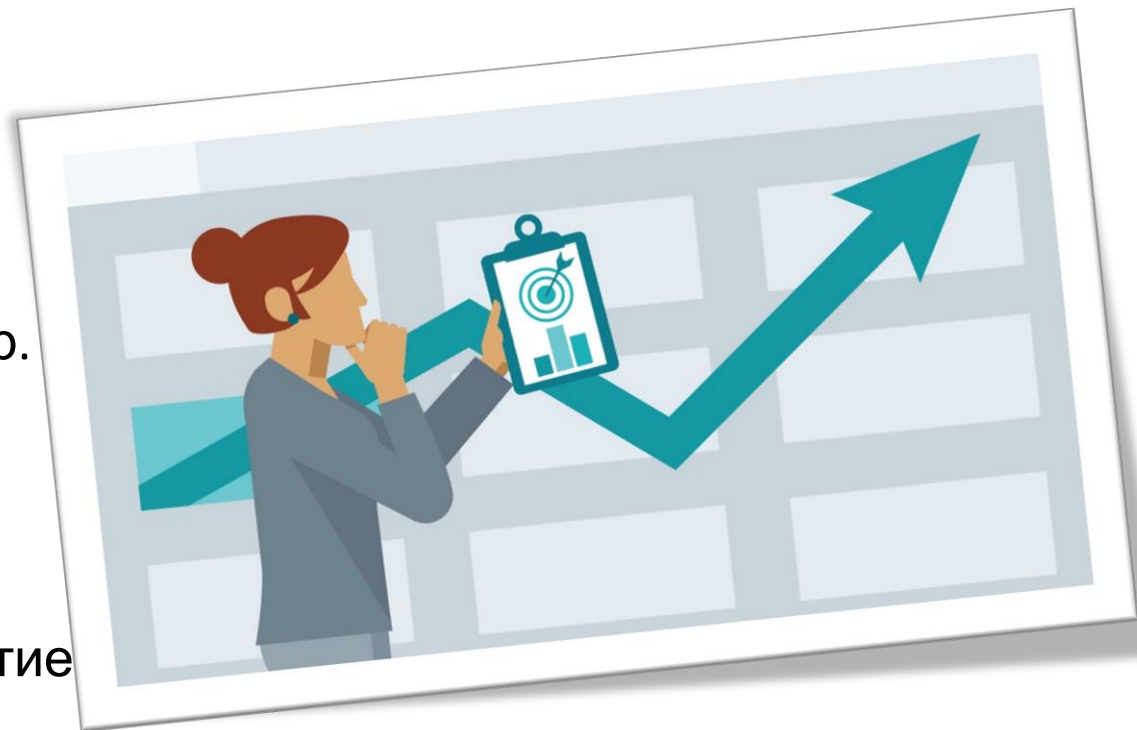
Принципите, които успешният лидер на екип трябва да следва са:

- ▶ Да гарантира, че целите са ясни и приемливи от всички.
- ▶ Да изгражда лоялност и увереност в екипа си.
- ▶ Да укрепва членовете на екипа и да повишава нивото на уменията им.
- ▶ Да управлява отношенията с външната среда.
- ▶ Да отстранява бариерите, които се появяват.
- ▶ Да създава възможности за другите хора.
- ▶ Да работи усилено както другите членове на екипа.

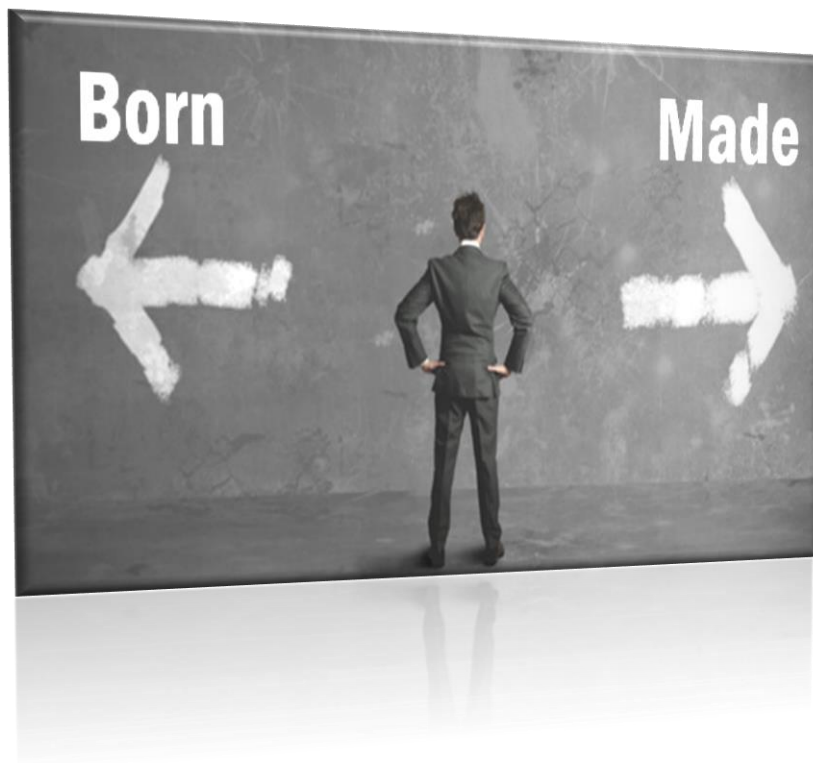

Параметри, които влияят върху ефективността на лидера

- ☑ Личност, опит, система от ценности на лидера.
- ☑ Характеристики и изисквания на проекта.
- ☑ Очаквания и поведение на генералния директор.
- ☑ Очаквания и поведение на висшестоящите.
- ☑ Структура и процедури за вземане на решения.
- ☑ Тип на предприятието и етап на неговото развитие
- ☑ Характеристики, нужди, очаквания, зрялост и поведение на служителите.
- ☑ Типично положение в административната пирамида и мощ на лидера.
- ☑ Култура и бизнес политики.

Лидерите родени ли са или създадени? (1)

- ❑ Правилният отговор е някъде по средата.
- ❑ Лидерството се състои от три основни параметъра, които могат да подчертаят, че една личност е лидер:
 - Желанието на човек да води
 - Способността да води
 - Наличието на възможности

Лидерите родени ли са или създадени? (2)

- Разработени са два подхода за насърчаване на двата основни „компонента” на лидера, т.е. **желанието за водене и лидерските способности.**

1-ви подход: лидерът е роден и **важни атрибути, свързани с лидерството са наследени или има “генетични предразположения”**(напр. интелигентност, енергия, сила, темперамент).

2-ри подход: лидерът, **в допълнение към наследените умения се изгражда чрез комбинация от:**

- **трудов опит**
- **трудности**
- **образование**
- **възприемане на модели на други лидери (ролеви модели)**
- **коучинг-менторинг/наставничество**

Роля на наставника (1)

- ❑ Всеки може да усвои лидерски умения чрез обучение, а ролята на ментора/наставника може да стане важна чрез приемането на наставнически процедури.
- ❑ Менторството: **процес на ръководене, обучение, предаване на знания и непрекъсната подкрепа** между двама и повече индивиди.
- ❑ Обикновено наставникът е опитен човек и този, който води друг, който е по-малко опитен.

Роля на наставника (2)

Ключови точки от предложението за наставник

1. Лидерът вдъхновява

- Няма много разлика от вдъхновението, което учителят трябва да даде на дете. Вдъхновението води до уважение и ентусиазъм. Новият лидер трябва да бъде положително повлиян от въздействието, вдъхновението и в същото време да се научи да го предава.
- Визията на новия лидер трябва да бъде култивирана от човек, който го вдъхновява и той му/й вярва.

Нека да помислим за Аристотел и Александър Велики ...

Роля на наставника (3)

Ключови точки от предложението за наставник

2. Предаване на опита на наставника

- Основната причина, поради която лидерството не може да бъде напълно самосъзнателно е опитът, който индивидът придобива през живота си.
- Новият лидер ще използва опита на наставника в управлението на кризи, уроците, които той/тя е научил от неговите грешки и разбира се правилният начин да се избегнат повтарящи се грешки.

Роля на наставника (4)

Ключови точки от предложението за наставник

3. Обективната оценка на новия лидер

- Много важно за напредъка на новия лидер е да чуе истината и поради тази причина наставникът трябва да бъде обективен, да подчертае на наставляваното лице :
 - кои са неговите безспорни умения,
 - кои са неговите слабости, къде е необходимо усъвършенстване и накрая,
 - какви възможности и рискове ще срещне поради характера си.